

imitatione sola. Sed sicut Christus oculis gratie suae inspiratione iustus non efficit, ita & Adamus oculata naturae depravatione, corruptela, tunc non constituit peccatores.

Sed & illis Scripturae locis nititur Ecclesiae Catholicae fides de peccato originali, scilicet Davidis oraculo, Psal. 50. *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum; & in peccatis concepit me mater mea.* S. Hieron. vertit, in iniquitate secundum vim Hebraeae vocis. Nec vero iniquitatum, in quibus conceptus est, nomine, parentum peccata intellexit David: cum ex sancto conjugio, non ex adulterio, autorisatione fuerit progentis. Falerit dogma Catholicum, & Jo: Baptista Christum indignitatis oraculo (Joan. 1.) *Ecce Agnus Dei, Ecce qui tollis peccatum Mundi.* Peccatum a S. Procurore expressum, commune Mundo; id est, hominibus omnibus. peccatum est; ad quod praecipue tollendum, & remittendum Filius Dei carnae assumptus. Idem confirmatur ex Ep. 2. S. Pauli ad Cor. cap. 5. *Sp. nunc, inquit, pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt, & pro omnibus mortuus est Christus; Ut, & qui vivunt jam non sibi vivant, sed illi, qui propter mortuum est, & resurrexit.* Ex hoc enim Apostoli ratiocinio certissime colligitur, omnes, & singulos homines, etiam ipsos infantes, mortuos esse morte peccati: liquidem Christus, qui pro mortuis duxerat, id est, pro peccatoribus mortuus est, pro parvulis etiam esse mortuus. Item ex Epistole ad Ephesios c. 2. *Eramus, inquit, Apostolus, natura filii irae, sicut & ceteri.* Id est, a prima naturae origine, sive ex nativitate, non ex consuetudine, & imitatione, irae Dei, ac vindictae obnoxii eramus. Iræ porro, ac vindictae Dei obnoxii nemo est nisi ob peccatum: nascitur igitur omnes homines cum peccato. Hae loca Ecclesiae Catholicae ubique diffusa ita semper intellexit, ut et Patrum omnium consensibus testimonio conperitur est, quibus etiam originale peccatum S. Aug. probavit in Libris adversus Pelagianos editis. Plurima de hoc Fidei Dogmate ex doctrina Patrum suppeditavit Dissertatio nostra de peccato originali contra Pelagianos, quae prima est in Panoplia adversus Haezefes Saeculi 5. *Historia Ecclesiastica ejusdem Saeculi p. 2.*

Ratione peccati originali in omnibus homines transfusionem probantes.

Joan. 3. 5.

IV. Idem confirmatur ratione gravissima, quibus Pelagianum errorem S. Aug. impugnavit, elisit. Prima fuitur ex forma Baptismi, & sacris Ritibus Ecclesiae in eo simi antiquos usurpatis ita Pelagianorum ortum. Car enim in remissionem peccatorum confertur, semperque collatus est Baptismus etiam infanti, si nullo peccato fiat obstricti: Quorsum Exorcismi, & Exufflationes, & Abrenuntiatio Saeculari, si dissolutus esse non dominatur? Qua vero ratione ipsi dominatur, si a peccato fiat immunis. Ratio altera fuitur ex parentum Christianorum sollicitudine, ut Baptismus filii procurent, & ex Ecclesiae Traditione ab Apostolis derivata, quae ipsi, est a patre recentibus conferendum illum semper docuit, ne ab aeterna vita, & Regno caelorum excluderentur, secundum illum Salvatoris nostri Sententiam: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & sp. Sancto, non intrabit in Regnum caelorum.* Opinari porro, justissimumque Deum homines ad imaginem suam conditos, & propter aeternam Beatitudinem, quae Regnum caelorum est, ab ea non excluderet immeritos & infantes. Efflent autem infantes, etiam cum e vita rapiuntur non suscepto Baptismo, si peccatum originis in eis nullum esset: si quidem nulla peccata proprii operis commiserunt.

Tertia ratio petitur ex miseris corporis. Grave enim illud jugum, quod est super filios Adam a die exitus de ventre matris eorum, injatum profusus esset, si nullius peccati rei essent infantes. Injustus, inquam, videretur Deus, si tot miseris creaturis innocentes addidisset. Quod argumentum Ethnicos ipsos ita permovit, ut quamvis primi parentis peccatum ignoraverint, ex humanae tamen naturae conditione judicaverint infansem non esse hominem, qui tot ærumnis esset additus. Hinc admittit in superiore aliqua vita commisit sunt peccata ab eo, qui ab ipsis vitae initio ad labores, & molestias damnatus videtur. Hinc S. August. Lib. 4. *Contra Julianum*, cap. 15. veteres illos Ethnicos Vates, & Philosophos, qui errores, miseriam, quae humanae vitae ad æquum Dei iudicium reulerant, ad Christianam Dogma accedere aie: proferreque insigne ex Ciceronis Hortensio testimonium, quo probat Ethnicos illos Philosophos grave jugum super filios Adam, & Dei potentiam, justitiamque vidisse, etiam gratiam, quae per Mediatorem liberandis hominibus concessa est, non viderunt: Nos enim ob aliqua scelera suscepta in vita superiore, poenitentiam luendam causa natos esse dixerunt, verumque esse illud Aristotelis dictum; Sic animos nostris corporibus esse conjunctos, ut a praedonibus Estracis corpora viva cum mortuis conjungerentur. Et c. 12. cum Cicerone dicentem induxisset: Non ut a matre, sed ut a novæ naturae editum esse hominem in vitam, corpore nudo, fragili, & infirmo, animo anxio ad molestias, humili ad timores, molli ad labores, prono ad libidines, in quo tamen inesset tamquam obnoxii quidam divinus ignis ingenti, & mentis: tum subiungit S. Aug. *Non hoc auctor ille male viventium moribus duxit effectum, sed naturam prius accusavit. Removit, causam nescivit. Lætabat enim eum, cur esset prope jugum super filios Adam a die exitus de ventre matris eorum, usque*

in diem sepulture in matrem omnium: quia sacris litteris non eruditus, ignorabat originale peccatum.

V. Quamvis porro filium non portare iniquitatem patris Dominus asserit *Ecce. 18.* non sequitur, quod peccatum originale ex Adamo non contrahant omnes homines. Non portat quidem filius iniquitatem patris, quod nullatenus sua sit, sed tamen potest iniquitatem patris, quae facta est sua, vel imitatione, vel activitate. Peccatum autem Adami alienum est *Proprietate actionis*, nostrum est autem *Consequens propaginis*, ut loquitur S. Aug. Lib. 6. *Contra Julianum*, cap. 9.

VI. Ex his Apostoli verbis ad Romanos c. 5. *Sicut per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi; ita & per unius obsequium iusti constituentur multi;* perperam colligebat Pelagianus, Adami peccatum omnibus non imputari, sed illis tantum, qui ipsum peccatum imitauerunt. Vocabulum enim istud, *multi*, eo loco idem significat, quod omnes, ut ex Verbu precedenti liquet: *igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem; sic & per unius iustitiam in omnes homines in justificationem vita.* Sic respondet S. Aug. Lib. 6. *Contra Julianum*, c. 24.

VII. Frustra vero qui objecerit, Sine voluntate nullum esse posse peccatum: Nullam ergo esse in parvulis, qui propriæ voluntatis, liberique arbitri usum non habent. In proprio enim Responso est, sine voluntate propria nullum esse peccatum propriæ actionis; sine voluntate aliena nullum esse peccatum originis. Peccatum itaque originale non est sine voluntate primi hominis, qui fecerunt est, ut & in illo esset, et in omnes transiret, ut loquitur S. Aug. Lib. 2. *De Nupt. & Concupiscentia*, c. 28. Nam *Ecce Adam, & in illo factus omnes Perit Adam, & in illo omnes perierunt:* inquit idem Patet Lib. 1. *Operis imperfecti contra Julianum*, c. 46. Quae S. Ambrosii verba sunt, ut ibidem monet, Sicut ergo Israel erit in lumbis Abraham patris sui, quando est decimus, id est, quando decimus dedit Melchisedech de præcipuis, & ideo etiam in illo decimus fuit, sive decimus dedit, ut ratiocinatur Apostolus ad Hebraeos c. 7. Ita in lumbis Adam fuerunt omnes, qui ex illo fuerant per concupiscentiam carnis oriundi, adeoque Adamo peccante, & ipsi eius voluntate peccaverunt. Hinc S. Aug. Lib. 1. *Retractationum*, cap. 13. ait: *Et illud quod in parvulis dicitur originale peccatum, cum adhuc non nantur arbitrio voluntatis, non absurde vocatur etiam voluntarium, quia ex prima hominis malâ voluntate contractum, factum est quodammodo hereditarium.*

VIII. Verum, inquit, quia ratione fieri potest, ut parentes baptizati peccatum originale, quod ipsis dimissum est, transfundant in filios? Illud enim transfundere non possunt, quod non habent.

Resp. Esti id humanae rationis comprehendere non possit, non minus verum esse, nec minus credendum, cum a Deo, qui summa Veritas est, nec fallere potest, aut falli, sit in Scripturis Sacris, & Traditione revelatum. Nam & in ipsa natura multa Deus occultare voluit, quorum rationem atsequi non potest humana mens. Utcumque tamen id explicari potest obvis exemplis. Si enim palus, quae tanta diligentia separatur a tritico, manet in fructu, qui de purgato tritico nascitur; si de olea nascitur oleaster; si praecipuum, quod per circumfessionem asfertur, manet in eis, quos generant circumfessi homines; si ex Christianis non Christiani generantur, quid mirum, si peccatum, quod mandatur per Baptismum, in eos transfunditur, quos gignunt baptizati, si quidem rubrica concupiscentiae? *Renovari namque quae parentes, non ex primitivâ novitatis, sed ex reliquiis veteris carnis carnaliter gignunt: & filii ex parentum reliqua vultu sunt tot: vetusti, & in peccatis carne propagati, damnationem veteri homini debitam Sacramento spirituali Regenerationis, & renovationis evadunt;* (inquit S. Aug. Lib. 2. *de Peccatorum Meritis, & Remissione*, c. 27.) Qui & prolatis mox exemplis traditionem originis peccati a parentibus, quibus in Baptismo dimissum est, explicat Lib. 3. cap. 8. & Lib. 6. *Contra Julianum*, cap. 6. & 7. *Ex concupiscentia, inquam, carnis gignitur peccator: adhuc autem nullus, & ortu novus, sed reatu vetus; Homo a Creatore, capere a deceptore, indigena Redemptore. Ex hac concupiscentia, quod nascitur, utique Mundo, non Deo nascitur: Deo autem nascitur, cum ex aqua, & sp. S. renascitur: Hujus concupiscentia reatu Regeneratio sola dimittit, quem generatio trahit,* (inquit idem Doct. Lib. 1. *de Nuptiis, & Concupiscentia*, cap. 19.)

IX. Anima quidem pura, & innocens a Deo creatur, & creando corpori infunditur; sed ut primum infusa est, in eo tamquam in vitio vase corrumpitur: sicut si flos in loco secundo feratur, quantumvis natura sua pulcher sit, & elegans, vitium quoddam atque laesum inde contrahit. Et si fletus animi, si corpori vulnera, vel flammis circumdatur, & ardenti conjungeretur, mox doletur: ita cum infundatur corpori, in quo peccati quoddam germen est, ad Adamo propagatum fuit, & sit pars hominis ex Adamo progentis, in quo ut in capite, ut in radice, ut in fonte vitiosa natura est, peccati labem statim contrahit. Quamvis igitur concupiscentia in baptizatis remanens non sit peccatum, quia reatu eius Baptismo remissus est, germen tamen

Pelagianum cum argumentis respondetur.

Christus sine peccato conceptus.

B. Virgo Maria in originali peccato, secundam maximam partem fideliem opinionem, cui faverit Ecclesia.

Cent. 4.

Explicat quia ratio fieri potest, ut peccatum originale transfundatur in filios.

Immaculata B. Virginis Conceptio fidei lumen non spestat.

In Quaestione de B. Virginis Conceptio-ne necuti opinioni nota haereticis, aut peccati mortali innotuit.

men est peccati, & per ipsam peccatum originale traducitur. Unde S. August. Lib. 6. *Contra Julianum*, cap. 18. ait: *Qualitas affectionis mali de substantia ad substantiam non emigrando transit, sed quodam operante contagio, id est concupiscentia affertur, sicut de parentibus moribus moribus scilicet procreatur.* Non enim continentur in Baptismo concupiscentiae carnis infirmitas, sicut continuo reatu ejus aboleretur.

X. Cum peccatum originale in omnes homines derivari ab Adamo Catholica Fide credamus, Christum, qui *Sanctus Sanctus* est, impollutus, segregatus a peccatoribus, exceptum, eadem fide credimus; quia sine concupiscentia conceptus est, non ex virili semine, sed de Sp. Sancto. Unde S. Aug. Lib. 1. *de Nuptiis, & Concupiscentia*, c. 24. scribit: *Ex hac concupiscentia carnis: tamquam filia peccati, & quando illi ad turpia consensit, etiam peccatorum mater multiterum, quaeque nascitur proles, originalis est obliqua peccato, nisi in illo renascatur, quem sine ista concupiscentia Virgo concepit.* Propterea quando nasci est in carne dignatus, sine peccato solus est natus, Et cap. 12. ejusdem Libri de Christi secundum carnem conceptu disputans: *Solutus, inquit, illi nisi nuptialis concubitus non fuit: quia in carne peccati fieri non poterat sine illa carnis pudenda concupiscentia, quae accidit ex peccato; sine quo concipi voluit, qui futurus erat sine peccato, non in carne peccati, sed in similitudine carnis peccati: ut hinc etiam doceret, omnem, quae de concubitu nascitur, carnem esse peccati: Quod quidem solus, quia non inde nata est, non fuit caro peccati.*

XI. Excipitur etiam B. Dei Mater Virgo Maria, non quia a parentis utriusque commixtione genita, & a Christo redempta est; adeoque peccati originis labem contaminaata erat, nisi ejus animam uberiori gratia preventam, muniat, ornatam corpore Deo infundisset; sed excipitur a peccati originis adhesionem: id est, spectata communi reliquiae ex Adamo per sexus utriusque commixtione propagatum sorte, contrahere vitium originale debuit; sed illud reuera non contraxit, Christi Redemptoris gratia servata. Unde haec verba caelestis Sponsi in Cantibus illi admodum Ecclesiae: *Tota palera es, & macula non est in te.* Et certe cum B. Virgo peccatum originale nullum omnino commiserit, etiam veniale, ut tenet Ecclesiae Fides in Tridentina Synodo sess. 6. can. 23. expressa, utique docet S. Aug. Lib. 6. *de Natura, & Gratia*, cap. 36. Pelagii dictum approbans, assentens, *Necessè esse pietatis confiteri Dominum, ac Salvatoris nostri Matrem sine peccato: ac subjungens, De S. Virginis Mariae, propter honorem Domini, nullam profusus, cum de peccatis agitur, habere volo quaestioem.* Cum, inquam, B. Virgo nullo peccato actuali, etiam veniali, fuerit contaminata; recte colligitur illam ab originali quoque peccati labem fuisse exemptam. Ex originali enim peccati macula ferebatur consequens est peccatum actuale, ut docet S. Aug. Lib. 5. *Contra Julianum* c. 15. de Christo sic loquitur: *Profecto peccatum etiam major fecisset, si parvulus habuisset. Nam propterea nullus est hominum praeter ipsum, qui peccatum non fecerit grandioris aetatis accessu, quia nullus est hominum praeter ipsum, qui peccatum non haberet infantis aetatis exorta.* Cum itaque Virgo Deipara peccatum non fecerit grandioris aetatis accessu, ut credit Ecclesiae sequitur, illam peccatum non habuisse infantis aetatis exorta, & originali macula penitus caruisse.

Id quidem ad fidem non spestat, varique sunt ea de re Theologorum Catholicorum opiniones; sed in eam propentior est Ecclesiae, quae Dei Matrem sine peccato conceptam asserit. Unde diem Conceptionis ejusdem B. Virginis Sacram publico, & sollemni Ritum ubique celebrandum constituit sexto Idus Decembris, cui *Sextus IV. Missam, & Officium Canonicum proprium decrevit, ipsidem attributis Indulgentiis, quas Urbanus IV. instituit abs se sollemni Festo Corporis Christi, & ejus Officio Ecclesiastico concesserat.* Quod ex illius Constitutione constat edita anno 1576. quae universos Christi Fideles inquit, ut *De ipsius Immaculatae Virginis Mariae Conceptione Deo gratias, & laudes referant.* Cum vero postea vehementer ea de re orta esset contentio, ac mutuis altercationibus turbata pax, & tranquillitas videretur, quibusdam temere praedicatoribus, aut scribentibus, omnes illos, qui tenebant, ut assererent Gloriosam, & Immaculatam Dei Genitricem absque originali peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse haereticos: Idem Pontifex hinc diffidit intercessit an. 1483. edita Constitutione altera, quae incipit, *Grave nimis*, quae hujusmodi assertiones ut falsas, erroneas, & a veritate penitus alienas damnat; & Praedicatoris Verbi Dei, & quoscumque alios, qui haec praedicant, vel asserunt praesumpserint, Excommunicationis Sententiam eo ipso incursum declarat, & quae ab alio, quam Romano Pontifice, nisi in mortis articulo nequeat Absolutionis Beneficium obtinere. Simili etiam poena, ac censuræ subicit eos, qui aucti fuerint asserere, contrariam opinionem tenentes, videlicet *Gloriosam sive Virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptam haereticum crimen, vel peccatum incurere mortale: cum nonnulli a Romana Ecclesia, & Apostolica Sede deservum.* Utramque *Sextus IV.* Constitutionem confirmavit Tridentina Synodus. *Not. Alex. Theol. Tom. II.*

duo Sell. 5. piz opinioni de Immaculata Deiparae Virginis Conceptioe nihilominus favens: *Declarat tamen, inquit, per haec ipse S. Synodus, non esse sua intentionis, comprehendere praesentem in hoc Decreto, ubi de peccato originali agitur, Beata, & Immaculatam Virginem Mariam Dei Genitricem: sed observandum esse Constitutiones felicis recordationis Sixti Papae IV. sub panis in eis Constitutionibus contentis, quae innovat. Statutum Sixti IV. renovavit, & confirmavit praefer S. Pius V. anno 1570. edita Constitutione, quae incipit, *Super Speculam*, quae mandat insuper, *Quatenus nemo cuiuscumque ordinis, gradus, conditionis, vel dignitatis, existat, in popularibus Concionibus, vel ubicumque praesentem viderem, & mulierum multitudine convenire solent, de hujus controversia alterutra parte disputare, rationibus, vel Doctorum auctoritate asserendo propriam sententiam, & contrariam defendendo, aut impugnando; vel de hac ipsa questione, cuiusvis pietatis, aut necessitatis praetextu vulgari sermone scribere vel dicere praesumat.* Qui contra fecerit, Suspensionis poenam a Divinis ipsis factis absque nova declaratione incurrat: si modo fuerit in Sacris Constitutis; & quocumque praeterea gradus, sive dignitatis, vel administrationis fungatur, illis omnibus in ipsis privatus, & ad eandem, vel similia munera obvianda perpetua inhabilitatis censura ipsis factis sit obnoxius, super quibus nisi a Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, sive absolvi non possit. Ceterum graviter illos perstringit S. Pius V. qui Cum de gloriosa Virgine Mariae Conceptione sermo incidit, tam pertinaciter pro alterutra parte contendam ac si de illis Dogmatis esset, quae corde credere ad justitiam, ore confiteri ad salutem, necessarium est. Quibus illud Propheta convenire videtur: *Dicunt aut Dominus, cum Ego non sim locutus.* Adit Sanctissimus Pontifex: *Cum S. R. E. omnium Ecclesiarum Magistra, & Doctrix disciplina de ea re inculcasse non desinere, nemo absque temeritate praedicatorum, vel alterius partis sententiam damnare possit.* Quomobrem liberam quique facultatem relinquunt opinandi hujus controversiae quilibet parerem, proat vel magis pium, vel magis probabile esse judicaverit, salvis Decretorum suorum Decretis a Sancta Synodo Tridentina confirmatis Sixti IV. & S. Pii V. Decretorum suorum Constitutiones de Conceptione B. Mariae Virginis Paulus V. anno 1566. edito Diplomate, quod incipit, *Rogis Pacificis*, approbavit, confirmavit, innovavit, ac praefer supradictam Constitutionem poenas respectivo ipso facto incurreadis, etiam concionandi, publice legendi, fide docendi, & interpretandi facultate, ac voce activa, & passiva in quibuscumque electionibus, ac ipsis, absque illa declaratione privatum existeret statuit, eo decrevit, ut Pontificis illas Constitutiones violaverit, necnon perpetue inhabilitati ad concionandum, & publice docendam poenas incurrare, & a quibus solus Pontifex absolvere, fide dispense possit.*

Gregorius XV. Anno Christi 1621. die 24. Maii decrevit, ac praecipit, ut imposterum, donec Articulus hujusmodi a S. Sede Apostolica fuerit definitus, vel per Sanctissimum suam & Sedem Apostolicam fuerit alter ordinatum, nullus audeat in publicis Concionibus, Lectionibus, Conclusionibus, & aliis quibuscumque Actibus publicis asserere, quod B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali, alioquin obnoxium fore Censuris, & poenis in Constitutionibus Decretorum suorum expressis. Alteram tamen opinionem se propterea non reprobare, nec ullam ei prejudicium inferre velle declarat. Uteriusque fidei eisdem Censuris, & poenis mandavit, ut negativam opinionem, videlicet, quod non fuerit concepta cum peccato originali, in praedictis publicis Actibus asserentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea alioquo modo agant, seu tractent. Prohibit praefer, ne in sermonibus etiam privatis, & colloquiis, Scriptisque, aliquid audeat asserere, quod eadem B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmativa alioquo modo agere, seu tractare, iis tamen exceptis, quibus illa Sede Apostolica fuerit concessum. Omnibus denique, & singulis personis Ecclesiasticis, tam secularibus, quam cuiusvis Ordinis, & Instituti Regularibus mandavit, ac praecipit, ut in Sacrosancto Missae Sacrificio, ac divino Officio celebrandi tam publice, quam privatum, non alio quam *Conceptionis* nomine utantur, quam ipsidem Censuris, & poenis.

Alexander VII. Constitutione edita anno 1661. Constitutiones, & Decreta Antecessorum suorum, & praecipue Sixti IV. Pauli V. & Gregorii XV. edita in favorem Sententiae asserentis Animam Beatae Mariae Virginis in suis creatione, & in corporis infusione spiritus Sancti gratia donatam, & peccato originali praeservatam fuisse, necnon & in favorem Fidei, & cultus Conceptionis ejusdem Virginis Deiparae secundum primum istam sententiam exhibiti, innovat, & fide poenis, & Censuris in eisdem Constitutionibus contentis observari mandavit, & insuper omnes, & singulos, qui praefatis Constitutiones, & Decreta in pergent interpretari, aut favores per illas dicta sententia, & fesse, seu cultum secundum illam exhiberi sustulerint, vel qui hanc eandem sententiam, Festum, seu cultum in dispositionem revocare, aut contra ea quocumque modo directe, vel indirecte, quovis praetextu seu occasione, scripto, seu voce loqui, enunciarum, tractare, disputare, contra ea quicquam determinando, aut asserendo, vel argumenta con-

Ecce. 11. 7.

Hæc divisio peccati colligitur ex Psal. 23. 34. Quis ascendit in Montem Domini...

S. etiam Hier. in cap. 43. Ezech. tria generalia delicta distinguit, quibus humanum subiectum genus...

Tres gradus peccati: Insuperio, delictio, consensus.

Peccatum cordis tribus gradibus perficitur, suggestione, delectatione, consensu. Sicut enim in illo manifesto conjugio...

Et lib. 1. De Sermonibus Domini in Monte, cap. 12. Tria sunt quibus implentur peccatum, suggestione, delectatione, consensu.

Tres mortui Christi facti tria peccatorum genera si consueverint...

Mort. 9. 25. Luc. 7. 14. Job. 11. 83.

Et serm. 98. alias 44. De Verbis Domini, cap. 5. Ista tria genera Mortuorum sunt tria genera peccatorum...

Et serm. 98. alias 44. De Verbis Domini, cap. 5. Ista tria genera Mortuorum sunt tria genera peccatorum...

sum suscipiet: Et hoc fecit in Lazaro. Sicut ergo, qui peccatum intus in corde habent, in factum nondum habent...

Matt. 21.

ARTICULUS X.

Peccata quadam sunt ex ignorantia; & quadam ex cupiditate, sive infirmitate; alia ex malitia.

Peccatum ratione causarum interiorum dividitur in peccatum ex ignorantia, ex cupiditate, sive infirmitate, & ex malitia.

Peccatum ratione causarum interiorum dividitur in peccatum ex ignorantia, ex cupiditate, sive infirmitate, & ex malitia.

Ignorantia est privatio scientie perfectissime rationem, que ignorantie prohibet actum peccati, in quantum dirigit ad ius humanum...

Ignorantia multiplex est: Vel enim spectari potest ex ignorantia parte mentis, vel ex parte objecti, vel ex parte hominis multiplex.

Ignorantia facti est respectu alioquin particularis contingentis circa materiam, vel circumstantiam actus, que facile potest ignorari.

Alia est juris divini, alia juris humani. Ignorantia juris divini, alia est juris divini naturalis, alia juris divini positivi.

Ignorantia vincibilis est ea, que humano studio, & diligentia vinci potest. Talis est ignorantia rerum, que homo scire tenetur, sive qua necessaria sunt absolute ad salutem

litem eternam consequendam, sive ad officium, ad quod eam divina Providentia vocavit, incurrere & integre gerendum & tamen illa differere non curat.

Ignorantia invincibilis est ea, que nulla industria, nulla diligentia superari potest. Hinc proinde nulla negligentia, nulla milita voluntariam redit.

Ignorantia concomitans est ea, que ita conjuncta est consensui voluntati, ut etiamsi abesse, nihilominus voluntas operi pravo consentiret, ut cum aliquo odio sic accenditur motus illos non experiri, & tamen velit nolite, eo patitur.

Ignorantia consequens est ea, que iudicium rationis, & motum voluntatis sequitur, adeoque est voluntaria.

Dupliciter hæc generis: Quædam directe, quædam indirecte volita est illa, in quam ferunt voluntas, & quam altero amplexitur: sicut cum aliquis vult ignorare, que saltem eternam spectant, ut liberius peccet, nullisque con-

Directe volita est illa, in quam ferunt voluntas, & quam altero amplexitur: sicut cum aliquis vult ignorare, que saltem eternam spectant, ut liberius peccet, nullisque con-

Ignorantia indirecte volita est illa, que licet non sit in se volita, ratione tamen negligentia in illis rebus ediscenda, & consideranda, quas ediscere, & considerare homo potest, & debet, voluntaria censetur.

Plurima esse ignorantia de his, que sunt in creatura, & de his, que sunt in hominibus. De his S. Th. 1. 2. q. 6. art. 8.

Plurima esse ignorantia de his, que sunt in creatura, & de his, que sunt in hominibus. De his S. Th. 1. 2. q. 6. art. 8.

de concupiscentia cum conceptis, parit peccatum; peccatum vero cum consummatione fuerit, generat mortem. Iustus generis peccatum dicitur etiam ex infirmitate, quia penitus bationes five cupiditates, anime agilitates merito nunciantur.

Quotuplex cupiditas.

Animi autem perturbatio, sive cupiditas, vel antecedens est, vel consequens. Antecedens illa est, que iudicium rationis, & motum voluntatis anteverit, eamque trahit, vel inclinat ad consensum, Consequens illa est, que motum voluntatis sequitur, sicut libido, vel ira sponte excitata, ut quis aliena muliere trahat, vel ut inimicum calcet. Passio antecedens libertatem minuit: Rationem enim perturbat: Ratio perturbata singularis operis circumstantias minus accurate cognoscere, & expendere potest: quod tamen ad perfectam libertatem est necessarium.

Ignorantia consequens est ea, que iudicium rationis, & motum voluntatis sequitur, adeoque est voluntaria. Dupliciter hæc generis: Quædam directe, quædam indirecte volita est illa, in quam ferunt voluntas, & quam altero amplexitur: sicut cum aliquis vult ignorare, que saltem eternam spectant, ut liberius peccet, nullisque con-

Cupiditas resistendum.

Ignorantia indirecte volita est illa, que licet non sit in se volita, ratione tamen negligentia in illis rebus ediscenda, & consideranda, quas ediscere, & considerare homo potest, & debet, voluntaria censetur. Hæc ignorantia dicitur etiam causa, & supina, five ignorantia mala electionis, vel ex animi perturbatione, vel ex habitu proveniens: sive cum aliquo noverit, quam debet habere, non curat acquirere. Hujus generis est ignorantia universalium juris naturalis principiorum, & præceptorum Decalogi, que ex illis sic colliguntur: & ignorantia Symboli Apostolorum, ac præceptorum Mylteriorum Fidei, Orationalique Dominicæ in Christianis hominibus. De his S. Th. 1. 2. q. 6. art. 8.

Phil. 2. 14.